

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia 2012 r.
w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy²⁾

Na podstawie art. 76 ust. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania techniczne dla opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych lub sadowniczych, zwanych dalej „opryskiwaczami”.

§ 2. Osłony wirujących elementów opryskiwacza powinny być:

- 1) kompletne;
- 2) nieuszkodzone;
- 3) prawidłowo zamocowane.

§ 3. 1. Zbiornik i układ cieczowy opryskiwacza powinien uniemożliwiać wyciek mieszaniny środków ochrony roślin i wody, zwanej dalej „cieczą użytkową”, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Zainstalowane na opryskiwaczu zawory przeciwkropłowe:

- 1) powinny być takie same;
- 2) po wyłączeniu zasilania opryskiwacza, powinny zamykać jednocześnie dopływ cieczy użytkowej do rozpylaczy.

3. W czasie 5 minut po wyłączeniu zasilania opryskiwacza dopuszczalny jest wyciek cieczy użytkowej z poszczególnych rozpylaczy, nie większy niż 2 ml (30 kropli).

§ 4. 1. Pompa opryskiwacza:

- 1) powinna być szczelna;
- 2) nie powinna powodować pulsacji cieczy użytkowej; jeżeli tłumienie pulsacji jest realizowane z zastosowaniem powietrznika, to ciśnienie powietrza w powietrzniku pompy opryskiwacza powinno wynosić nie mniej niż 1/3, a nie więcej niż 2/3 wartości ciśnienia roboczego.

2. Poziom oleju w układzie smarowania pompy opryskiwacza powinien być zgodny

z poziomem określonym w instrukcji do tego opryskiwacza lub w przypadku wymiany pompy zgodnie z zaleceniami producenta pompy.

§ 5. 1. W ciśnieniowych systemach rozpylania cieczy użytkowej pompa opryskiwacza, przy nominalnych obrotach wałka odbioru mocy, przy włączonych wszystkich rozpylaczach oraz włączonym mieszadle hydraulicznym, powinna umożliwiać jednocześnie:

- 1) uzyskanie najwyższego dopuszczalnego ciśnienia roboczego dla rozpylaczy największego rozmiaru zainstalowanych na opryskiwaczu;
- 2) mieszanie cieczy użytkowej w zbiorniku opryskiwacza.

2. W systemach rozpylania cieczy użytkowej innych niż ciśnieniowe, pompa opryskiwacza powinna umożliwiać uzyskanie najwyższego dopuszczalnego ciśnienia roboczego dla danego systemu, przy włączonych wszystkich rozpylaczach oraz włączonym mieszadle.

§ 6. 1. Pokrywa otworu wlewowego zbiornika opryskiwacza powinna być:

- 1) nieuszkodzona;
 - 2) prawidłowo zamocowana.
2. Sito wlewowe zbiornika opryskiwacza lub inny niż sito wlewowe system wstępnego filtrowania powinny być nieuszkodzone.
3. System mieszania cieczy użytkowej w zbiorniku opryskiwacza powinien powodować efekt mieszania tej cieczy przy nominalnych obrotach wałka odbioru mocy, włączonych wszystkich rozpylaczach i najniższej wartości ciśnienia roboczego dla rozpylaczy zainstalowanych na opryskiwaczu, widoczny w zbiorniku opryskiwacza napełnionym w $\frac{1}{2}$.
4. System uniemożliwiający powstawanie nadciśnienia albo podciśnienia w zbiorniku opryskiwacza powinien funkcjonować prawidłowo.
5. Zawór spustowy zbiornika opryskiwacza powinien:
- 1) funkcjonować prawidłowo;
 - 2) umożliwiać opróżnienie zbiornika.
6. Wskaźnik poziomu cieczy użytkowej w zbiorniku opryskiwacza powinien funkcjonować prawidłowo.

§ 7. 1. Średnica obudowy manometru analogowego opryskiwacza powinna wynosić

co najmniej:

1) 63 mm – w przypadku manometrów połączonych z zaworem sterującym lub umieszczonych w kabinie ciągnika opryskiwacza ciągnikowego polowego lub sadowniczego;

2) 100 mm – w przypadku manometrów innych, niż określone w pkt 1.

2. Działka elementarna manometru opryskiwacza powinna wynosić nie więcej niż:

1) 0,2 bar – w zakresie wskazań manometru do 5 bar;

2) 1 bar – w zakresie wskazań manometru powyżej 5 bar do 20 bar;

3) 2 bar – w zakresie wskazań manometru powyżej 20 bar.

3. Zakres pomiarowy wskazań manometru powinien być dostosowany do zakresu ciśnień roboczych rozpylaczy instalowanych na opryskiwaczu.

4. Manometr cyfrowy powinien funkcjonować prawidłowo.

§ 8. 1. Manometr opryskiwacza powinien wskazywać wartość ciśnienia roboczego w całym zakresie stosowanego w opryskiwaczu ciśnienia roboczego.

2. Niedopuszczalne są drgania wskazówki manometru opryskiwacza, uniemożliwiające odczyt stosowanego w opryskiwaczu ciśnienia roboczego.

§ 9. Błąd pomiaru ciśnienia roboczego przez manometr opryskiwacza powinien wynosić nie więcej niż :

1) $\pm 0,2$ bar – w zakresie ciśnienia roboczego do 2 bar;

2) $\pm 10\%$ wartości rzeczywistego ciśnienia roboczego – w zakresie ciśnienia roboczego powyżej 2 bar.

§ 10. 1. Urządzenia sterujące powinny utrzymywać stałą wartość ciśnienia roboczego, mierzonego przy stałych obrotach wałka odbioru mocy.

2. Dopuszcza się odchylenie wartości ciśnienia roboczego, o którym mowa w ust. 1, o nie więcej niż $\pm 10\%$.

3. Wyłączenie i włączenie głównego zaworu odcinającego dopływ cieczy roboczej do zespołu opryskowego nie może spowodować różnicy ciśnień większej **niż 10%**.

§ 11. W opryskiwaczu ciągnikowym i samobieźnym polowym:

1) odcięcie dopływu cieczy użytkowej do poszczególnych sekcji belki polowej

opryskiwacza nie powinno powodować zmiany wartości ciśnienia roboczego o więcej niż 10%;

2) spadek wartości ciśnienia roboczego między punktem pomiaru tego ciśnienia położonym przy zaworze sterującym opryskiwacza, a końcem każdej sekcji belki polowej opryskiwacza, nie powinien przekraczać 10% wartości ciśnienia wskazywanego przez manometr opryskiwacza.

§ 12. Układ cieczowy opryskiwacza powinien być zamocowany w sposób uniemożliwiający:

- 1) niekontrolowane obracanie lub przesuwanie się elementów układu cieczowego opryskiwacza;
- 2) opryskiwanie cieczą użytkową elementów konstrukcyjnych opryskiwacza.

§ 13. 1. Filtry systemu filtracji opryskiwacza powinny być:

- 1) kompletne;
- 2) nieuszkodzone.

2. Wielkość oczek filtra po stronie tłocznej pompy opryskiwacza powinna być mniejsza od otworów dysz rozpylaczy najmniejszego rozmiaru, instalowanych na opryskiwaczu.

§ 14. 1. Belka polowa opryskiwacza powinna być stabilna i nieuszkodzona; niedopuszczalne są wygięcia belki polowej.

2. W czasie postoju opryskiwacza ciągnikowego i samobieżnego polowego na poziomej powierzchni, odległości między dolnymi krawędziami rozpylaczy zainstalowanych na belce polowej opryskiwacza, a tą powierzchnią, nie powinny różnić się o więcej niż 0,1 m lub wartość odpowiadającą 1% połowy szerokości belki polowej opryskiwacza.

3. Odległości między rozpylaczami zainstalowanymi na belce polowej opryskiwacza ciągnikowego i samobieżnego polowego powinny być takie same.

4. Kierunek ustawienia rozpylaczy zainstalowanych na belce polowej opryskiwacza ciągnikowego i samobieżnego polowego powinien być taki sam.

5. Przepisy ust. 3 i 4 nie dotyczą rozpylaczy zainstalowanych w opryskiwaczach ciągnikowych i samobieżnych polowych dozujących ciecz użytkową w pasach lub rzędach.

6. Blokada belki polowej opryskiwacza w położeniu transportowym powinna:

- 1) być nieuszkodzona;
- 2) prawidłowo zabezpieczać belkę polową przed niekontrolowanym rozłożeniem.

7. Mechanizm regulacji wysokości belki polowej powinien:

- 1) być nieuszkodzony;
- 2) funkcjonować prawidłowo.

8. Mechanizm umożliwiający odchylenie belki polowej opryskiwacza w przypadku kolizji z przeszkodą, jeżeli belka ta została wyposażona w taki mechanizm, powinien funkcjonować prawidłowo.

§ 15. 1. W opryskiwaczu ciągnikowym i samobieźnym polowym rozpylacze zainstalowane na całej szerokości belki polowej opryskiwacza powinny być takie same co do typu i rozmiaru oraz wykonane z takiego samego materiału.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy rozpylaczy asymetrycznych zainstalowanych na końcach belki polowej opryskiwacza ciągnikowego i samobieźnego polowego.

§ 16. W opryskiwaczu ciągnikowym i samobieźnym polowym niedopuszczalne jest w czasie przeprowadzania zabiegu środkami ochrony roślin zderzanie się strumieni cieczy użytkowej.

§ 17. W opryskiwaczu ciągnikowym i samobieźnym polowym filtry rozpylaczy powinny być takie same co do typu i rozmiaru.

§18. 1. W opryskiwaczu ciągnikowym i samobieźnym sadowniczym rozpylacze:

- 1) instaluje się z zachowaniem symetrii pionowej sekcji opryskowych;
- 2) zainstalowane symetrycznie na takiej samej wysokości, powinny być takie same co do typu i rozmiaru, oraz wykonane z takiego samego materiału.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy rozpylaczy wykorzystywanych do:

- 1) zabiegu środkami ochrony roślin, przy wyłączonym zasilaniu sekcji opryskowych, zainstalowanych z jednej strony opryskiwacza lub
- 2) kompensacji asymetrii strumienia powietrza wytwarzanego przez wentylator opryskiwacza.

§ 19. 1. W opryskiwaczu ciągnikowym i samobieźnym polowym, przy pomiarze nierównomierności poprzecznej wypływu cieczy na stole rowkowym z odczytem

automatycznym, współczynnik zmienności powinien wynosić nie więcej niż 10%. Przy pomiarze na stole rowkowym z odczytem optycznym różnice odczytów wartości dla poszczególnych rowków nie powinny być większe niż 15%, przy czym dopuszcza się, aby nie więcej niż 10% odczytów wykraczało poza ten zakres.

2. Pomiaru, o którym mowa w ust. 1, nie wykonuje się dla opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych, dozujących ciecz użytkową w pasach lub rzędach.

§ 20. 1. Natężenie wypływu cieczy użytkowej z rozpylaczy zainstalowanych na opryskiwaczu nie powinno odbiegać od:

1) nominalnej wartości wypływu tej cieczy dla rozpylacza, o więcej niż:

- a) 10% - w przypadku opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych,
- b) 15% - w przypadku opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych sadowniczych;

2. W opryskiwaczu ciągnikowym i samobieżnym sadowniczym natężenie wypływu cieczy użytkowej z rozpylaczy, zainstalowanych na sekcjach opryskowych z lewej i z prawej strony opryskiwacza, nie powinno różnić się o więcej niż 10%.

§ 21. W opryskiwaczu ciągnikowym i samobieżnym sadowniczym system mieszania cieczy użytkowej w zbiorniku opryskiwacza powinien pracować zarówno przy włączonym, jak i przy wyłączonym wentylatorze opryskiwacza.

§ 22. W opryskiwaczu ciągnikowym i samobieżnym sadowniczym wentylator opryskiwacza powinien funkcjonować prawidłowo.

§ 23. Zawór bezpieczeństwa opryskiwacza powinien funkcjonować prawidłowo, w przypadku opryskiwaczy wyposażonych w taki zawór.

§ 24. Instalacja do przepłukiwania zbiornika opryskiwacza powinna funkcjonować prawidłowo, w przypadku opryskiwaczy wyposażonych w taką instalację.

§ 25. Rozwadniacz opryskiwacza powinien funkcjonować prawidłowo, w przypadku opryskiwaczy wyposażonych w takie urządzenie.

§ 26. Urządzenie myjące opakowania po środkach ochrony roślin powinno

funkcjonować prawidłowo, w przypadku opryskiwaczy wyposażonych w takie urządzenie.

§ 27. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 października 2001 r. w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy (Dz. U. Nr 121, poz. 1303).

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W porozumieniu:

Minister Gospodarki

-
- 1) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).
 - 2) Rozporządzenie wdraża częściowo postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 71).
 - 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 20, poz. 106, Nr 31, poz. 206 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 54, poz. 278, Nr 63, poz. 322 i Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw rolnictwa (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki), zawartego w art. 76 ust. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 roku o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.). Zmiany w projektowanym rozporządzeniu mają charakter dostosowujący przepisy do aktualnego stanu rozwoju technologicznego.

Projektowane rozporządzenie wdraża częściowo postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 71).

Stosownie do art. 8 ust. 1 dyrektywy 2009/128/WE „państwa członkowskie zapewniają regularną kontrolę profesjonalnie używanego sprzętu do aplikacji pestycydów.

Ponadto, zgodnie z art. 8 ust. 2 tej dyrektywy „do dnia 14 grudnia 2016 r. państwa członkowskie zapewniają przeprowadzenie kontroli sprzętu do aplikacji pestycydów przynajmniej raz. Po tej dacie w użyciu profesjonalnym znajduje się wyłącznie sprzęt do aplikacji pestycydów, którego kontrola zakończyła się wynikiem pozytywnym.

Wymagania, jakie powinien spełniać będący w użytkowaniu sprzęt do stosowania środków ochrony roślin określa załącznik II do dyrektywy.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy o ochronie roślin, środki ochrony roślin stosuje się sprzętem sprawnym technicznie, który użyty zgodnie z przeznaczeniem zapewnia skuteczne zwalczanie organizmów szkodliwych i nie powoduje zagrożenia dla środowiska naturalnego, ani dla zdrowia człowieka oraz zwierząt.

Art. 76 ust. 2 ustawy o ochronie roślin stanowi, że opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe lub sadownicze, zwane dalej "opryskiwaczami", są poddawane okresowym badaniom ich sprawności technicznej w jednostkach organizacyjnych upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora lub jednostkach organizacyjnych upoważnionych do przeprowadzania badań opryskiwaczy i potwierdzania ich sprawności technicznej w innym państwie członkowskim, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo państwie, które zawarło ze Wspólnotą

Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę przedsiębiorczości, na podstawie przepisów obowiązujących w tym państwie.

W związku z powyższym, projekt rozporządzenia określa wymagania techniczne dla opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych lub sadowniczych, z uwzględnieniem ich poszczególnych urządzeń, takich jak: pompa opryskiwacza, zbiornik opryskiwacza, urządzenia pomiarowo-sterujące, układ cieczowy, system filtracji, belka polowa opryskiwacza i rozpylacze.

Opracowując projektowane rozporządzenie oparto się na wytycznych zawartych w normach: PN-EN 13790-1 Maszyny rolnicze. Opryskiwacze. Badania kontrolne opryskiwaczy w eksploatacji. Część 1: Opryskiwacze polowe oraz PN-EN 13790-2 Maszyny rolnicze. Opryskiwacze. Badania kontrolne opryskiwaczy w eksploatacji. Część 2: Opryskiwacze sadownicze.

W celu pełnego wdrożenia postanowień dyrektywy 2009/128/WE, przed dniem 26 listopada 2016 r. system badań opryskiwaczy w Polsce będzie musiał zostać rozszerzony o badania sprzętu do stosowania środków ochrony roślin montowanego na statkach powietrznych oraz pojazdach szynowych. Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin nie zawiera jednak delegacji dla ministra właściwego do spraw rolnictwa, do określenia wymagań dla takiego sprzętu. Stosowna delegacja w tym zakresie zostanie zawarta w ustawie o środkach ochrony roślin, której projekt jest obecnie procedowany i która zastąpi częściowo ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin.

Projektowane rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 października 2001 r. w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy (Dz. U. Nr 121, poz. 1303).

W celu wypełnienia delegacji ustawowej dla ministra właściwego do spraw rolnictwa, zawartego w art. 76 ust. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, w 2005 r. podjęte zostały prace nad projektem rozporządzenia wykonującego tę delegację. Ponieważ pierwotnie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin badaniom sprawności technicznej powinny być poddawane także opryskiwacze wprowadzane do obrotu, projekt rozporządzenia został notyfikowany zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

W odpowiedzi na notyfikację Komisja Europejska wskazała, że system badań opryskiwaczy w Polsce nie zapewnia uznawania wyników analogicznych badań

przeprowadzonych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej. Mając na uwadze, że przyjęcie uwag Komisji Europejskiej wymagało zmiany przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, prace nad rozporządzeniem wypełniającym delegację zawartą w art. 76 ust. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, zostały wstrzymane.

Zmiana do ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, zapewniająca wzajemne uznawanie wyników badań, została wprowadzona przepisami ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z późn. zm.). Przepisami tej ustawy wprowadzona została także zmiana do przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin polegająca na odejściu od obowiązkowych badań opryskiwaczy wprowadzanych do obrotu.

Jednocześnie przyjęte zostały przepisy Unii Europejskiej, regulujące zasady sprawowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej kontroli nad sprzętem do stosowania środków ochrony roślin, a mianowicie:

- 1) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 71), ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów;
- 2) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/127/WE z dnia 21 października 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2006/42/WE w odniesieniu do maszyn do stosowania pestycydów (Dz. Urz. UE L 310 z 25.11.2009, str. 29).

Dyrektywa 2006/42/WE określa wymagania techniczne, jakie powinny spełniać maszyny przeznaczone do stosowania środków ochrony roślin, wprowadzane do obrotu. Ponieważ wymagania dla opryskiwaczy będących w użytkowaniu nie powinny przewyższać wymagań stawianych tym urządzeniom w momencie ich wprowadzania do obrotu, prace nad rozporządzeniem realizującym delegację ustawową zawartą w art. 76 ust. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, zostały wznowione po zakończeniu prac nad rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 czerwca 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. Nr 124, poz. 701), implementującym postanowienia dyrektywy 2009/127/WE. Pozwoliło to na zapewnienie spójności stanowionego prawa, regulującego wymagania dla sprzętu do stosowania środków ochrony roślin.

Projektowane rozporządzenie nie zmienia w sposób istotny dotychczas obowiązujących wymagań technicznych dla opryskiwaczy, określonych

w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 października 2001 r. w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy (Dz. U. Nr 121, poz. 1303). Wprowadza ono jednak nowe przepisy podnoszące bezpieczeństwo pracy operatora opryskiwacza oraz poprawiające efektywność wykonywanych zabiegów ochrony roślin. Bardziej precyzyjnie zostały określone wymagania techniczne dla manometru opryskiwacza oraz sposób oceny wydajności pompy opryskiwacza. Wprowadzone zostały także nowe wymagania dla belki polowej opryskiwacza, zwiększające bezpieczeństwo operatora, takie jak: wymagania dla blokady belki polowej opryskiwacza w położeniu transportowym oraz mechanizmu odchylającego belkę polową w przypadku kolizji z przeszkodą, a także podnoszące efektywność zabiegu, takie jak: ciśnienie cieczy użytkowej na końcach sekcji belki polowej opryskiwacza oraz wymagania dla mechanizmu regulacji wysokości belki polowej opryskiwacza, umożliwiającego wykonanie zabiegu w każdej fazie rozwoju roślin. Złagodzone wymagania dotyczące wartości ciśnienia roboczego dla stałych obrotów wałka odbioru mocy (WOM) oraz różnicy ciśnień w przypadku wyłączenia i włączenia głównego zaworu odcinającego dopływ cieczy roboczej do zespołu opryskowego. Natomiast zmianom nie uległy wymagania dotyczące nierównomierności rozkładu poprzecznego cieczy użytkowej. Ponadto, mając na uwadze, że projektowane rozporządzenie określać będzie wymagania dla sprzętu będącego w eksploatacji, podczas gdy wymagania dla sprzętu wprowadzanego do obrotu będą regulowały przepisy odrębne, w projektowanym rozporządzeniu określone zostały jedynie wymagania dotyczące jego sprawności technicznej. Pominięte zostały natomiast wymagania odnoszące się do konstrukcji opryskiwaczy, obecne w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 października 2001 r. w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy.

Sprawdzenie, czy opryskiwacze spełniają wymagania wprowadzane w projektowanym rozporządzeniu, będzie wymagało przeprowadzenia dodatkowych czynności kontrolnych w czasie badania stanu technicznego opryskiwacza. W związku z powyższym, aby przygotować do tego jednostki organizacyjne upoważnione do przeprowadzania takich badań proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie wdraża częściowo postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania

pestycydów i w związku z powyższym jego projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z 2004 r. Nr 64, poz. 597).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zgodnie z art. 6 tej ustawy w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostały udostępnione także wszelkie dokumenty dotyczące prac nad projektem tego rozporządzenia. Zainteresowanie pracami nad projektowanym rozporządzeniem w trybie wynikającym z ustawy o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa zgłosił podmiot: Objazdowe Badanie Opryskiwaczy P.P.H.U. Hubert Nagengast, ul. Przemysłowa 9/39, 11-130 Orneta. Zgłoszone uwagi częściowo uwzględniono w projektowanym rozporządzeniu.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

- 1. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego** – projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
- 2. Podmioty, na które oddziałuje niniejsza regulacja** – projektowane rozporządzenie oddziaływać będzie na podmioty zajmujące się produkcją rolną oraz stosowaniem środków ochrony roślin. Projektowane rozporządzenie nie zmienia w sposób istotny wymagań dotychczas obowiązujących na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 października 2001 roku w sprawie wymagań technicznych dla opryskiwaczy (Dz. U. Nr 121, poz. 1303). Wprowadza ono jednak nowe przepisy podnoszące bezpieczeństwo pracy operatora opryskiwacza oraz poprawiające efektywność wykonywanych zabiegów.
Stosowanie opryskiwaczy, spełniających wymogi techniczne określone w projektowanym rozporządzeniu, przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa operatora opryskiwacza oraz osób trzecich, mogących mieć kontakt z opryskiwaczem. Będzie także miało korzystny wpływ na stan środowiska naturalnego. Prawidłowe nanoszenie na rośliny lub glebę cieczy użytkowej umożliwi uzyskanie wysokiej efektywności zabiegów ochronnych, co w konsekwencji pozwala zredukować zużycie środków ochrony roślin. Ma to istotne znaczenie dla czystości wód i gleby oraz dzięki zmniejszeniu poziomu pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych, także dla zdrowia człowieka.
- 3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy** - regulacja nie wpływa na rynek pracy.
- 4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw** - projektowane rozporządzenie określa wymagania techniczne dla opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych lub sadowniczych. Spełnienie powyższych wymagań przez sprzęt do stosowania środków ochrony roślin zapewnia prawidłowe dozowanie tych środków oraz zapobiega niekontrolowanemu przedostawaniu się cieczy użytkowej do środowiska. Ma to istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa konsumentów żywności pochodzenia roślinnego. Przy właściwym stosowaniu środków ochrony roślin, pozostałości substancji aktywnych nie powinny bowiem przekraczać ich dopuszczalnego poziomu w płodach rolnych. Brak regulacji w tym zakresie może

spowodować postrzeganie żywności produkowanej w naszym kraju jako niespełniającej standardów dotyczących jakości oraz negatywnie wpływać na jej konkurencyjność.

5. **Wpływ regulacji na zdrowie ludzi i na środowisko** - wraz z innymi przepisami ustawy o ochronie roślin, niniejsze rozporządzenie będzie miało dodatni wpływ na zdrowie człowieka oraz na środowisko naturalne. Stosowanie środków ochrony roślin sprzętem sprawnym technicznie umożliwi uzyskanie wysokiej skuteczności zabiegów, przy jak najmniejszym zużyciu środków ochrony roślin. Ograniczy to negatywny wpływ zabiegów chemicznych na środowisko naturalne, w tym na organizmy pożyteczne oraz zmniejszy poziom pozostałości substancji aktywnych w płodach rolnych. Spełnienie wymogów, określonych w projekcie rozporządzenia, zapewni także bezpieczeństwo operatora w czasie pracy oraz transportu opryskiwacza.
6. **Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.
7. **Konsultacje** – projekt rozporządzenia został skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacją Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowym Niezależnym Samorządnym Związkiem Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Krajowym Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego, Krajowym Związkiem Plantatorów Chmielu, Krajowym Związkiem Plantatorów Tytoniu, Krajowym Związkiem Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowym Związkiem Rolników, Kótek i Organizacji Rolniczych, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związkiem Sadowników Polskich, Związkiem Szkółkarzy Polskich, Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związków Zawodowych Pracowników Rolnictwa RP, Radą Krajową Sekretariatu Rolnictwa NSZZ „Solidarność”, Stowarzyszeniem Polskich Producentów Środków Ochrony Roślin, Polskim Związkiem Producentów Chmielu, Polskim Związkiem

Plantatorów Tytoniu, Niezależnym Samorządnym Związkiem Rolników Indywidualnych "Solidarność", Związkiem Zawodowym Rolnictwa "Samoobrona", Związkiem Zawodowym Rolników "Ojczyzna", Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, a także uczelniami rolniczymi i instytutami naukowymi.

W wyniku konsultacji społecznych otrzymano 3 opinie dotyczące przedmiotowego projektu, w tym:

1) Związek Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej przestał propozycje zmian do następujących paragrafów:

- § 6 ust. 5 propozycja dotycząca sposobu całkowitego opróżniania zbiornika opryskiwacza została przyjęta.

- § 11 wniosek dotyczący zmiany wartości ciśnienia roboczego w opryskiwaczu ciągnikowym i samobieżnym polowym po odcięciu dopływu cieczy użytkowej do poszczególnych sekcji belki polowej opryskiwacza do poziomu 15% nie został przyjęty.

- § 19 ust. 1 pkt 1 wniosek o zmianę określonego dla opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych przy pomiarze nierównomierności rozkładu poprzecznego cieczy użytkowej na stole rowkowym współczynnika nierównomierności rozkładu poprzecznego cieczy do poziomu nie więcej 15% nie został przyjęty.

- § 19 ust. 1 pkt 2 wniosek o zmianę określonego dla opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych, odchylenia od wartości średniej dla poszczególnych profili probierczych, w obszarze całkowitego nakładania się strumieni cieczy do poziomu więcej niż $\pm 30\%$ nie został przyjęty.

- § 20 ust. 2 wniosek o zmianę określonego dla opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych sadowniczych, natężenia wypływu cieczy użytkowej z rozpylaczy, zainstalowanych na sekcjach opryskowych z lewej i z prawej strony opryskiwacza, do poziomu o więcej niż 15% nie został przyjęty.

Zaproponowane zmiany nie znajdują uzasadnienia w wytycznych zawartych w normach: PN-EN 13790-1 Maszyny rolnicze. Opryskiwacze. Badania kontrolne opryskiwaczy w eksploatacji. Część 1: Opryskiwacze polowe oraz PN-EN 13790-2 Maszyny rolnicze. Opryskiwacze. Badania kontrolne opryskiwaczy w eksploatacji. Część 2: Opryskiwacze sadownicze. Ponadto, projektowane rozporządzenie nie zmienia w sposób istotny dotychczas obowiązujących wymagań technicznych dla opryskiwaczy. Zgodnie z informacją Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa dotyczącą badania opryskiwaczy blisko 100 % badanych

opryskiwaczy uzyskuje wynik pozytywny. W związku z powyższymi uwagami dotyczące obniżenia wymagań nie zostały uwzględnione.

2) Krajowa Rada Izb Rolniczych przesłała propozycje zmian do następujących paragrafów:

- § 3 ust. 2 pkt 2 wniosek o doprecyzowanie zapisu dotyczącego wycieku cieczy użytkowej z zaworów przeciwkroplowych nie został przyjęty. Sformułowanie użyte w tym przepisie bez proponowanego uzupełnienia oznacza, że możliwe jest użytkowanie opryskiwacza bez zainstalowanych zaworów przeciwkroplowych po spełnieniu przepisu ust. 3 tego paragrafu, o co wnioskowano.

- § 5 ust. 1 pkt 1 wniosek o doprecyzowanie zapisów odnoszących się do dopuszczalnego najwyższego ciśnienia roboczego nie został uwzględniony. Użyte w tym przepisie sformułowanie oznacza najwyższe dopuszczalne ciśnienie robocze dla rozpylaczy największego rozmiaru zainstalowanych na opryskiwaczu.

- § 5 ust. 2 wniosek dotyczący usunięcia tego przepisu nie został przyjęty. W praktyce możliwe jest stosowanie systemów rozpylania cieczy użytkowej innych niż ciśnieniowe.

- § 6 ust. 2 propozycja w sprawie zmiany treści tego przepisu została uwzględniona.

- § 7 ust. 1 pkt 1 wniosek dotyczący miejsca zamocowania manometru został przyjęty.

- § 7 ust. 2 wniosek w sprawie uzupełnienia treści tego przepisu o informację dotyczącą zakresu mierzonych ciśnienia, który powinien być dostosowany do ciśnienia roboczego zamontowanych rozpylaczy został uwzględniony.

- wniosek dotyczący zmiany części treści uzasadnienia odnoszący się do kontroli nowych wymagań technicznych ciśnienia cieczy roboczej na końcach sekcji belki polowej dla opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych został uwzględniony.

3) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych przedłożył informację dotyczącą braku uwag do projektu rozporządzenia.

Wraz z konsultacjami społecznymi przedmiotowy projekt rozporządzenia został skonsultowany z jednostkami naukowymi. W wyniku tych konsultacji otrzymano 6 opinii dotyczących przedmiotowego projektu rozporządzenia, w tym:

- 1) Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu. Propozycja o zmianie użytego w przedmiotowym rozporządzeniu sformułowania „ciecz robocza” na „ciecz użytkowa” została zaakceptowana.
- 2) Instytut Technologiczno-Przyrodniczy
 - propozycja zamieszczenia wszystkich wymagań technicznych określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/127/WE z dnia 21 października 2009 r. zmieniającej dyrektywę 2006/42/WE w odniesieniu do maszyn do stosowania pestycydów oraz dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, nie została uwzględniona. Wymogi dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska w zakresie kontroli sprzętu do aplikacji pestycydów określone w załączniku II dyrektywy 2009/128/WE w odniesieniu do opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych lub sadowniczych zostały uwzględnione w projektowanym rozporządzeniu. Natomiast wdrożenie postanowień dyrektywy 2009/127/WE do krajowego porządku prawnego zostało zrealizowane rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 czerwca 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. nr 124, poz. 701). Ponadto, projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw rolnictwa (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki), zawartego w art. 76 ust. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 roku o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.) i uzupełnia istniejące przepisy dotyczące maszyn do stosowania pestycydów.
 - wniosek dotyczący poszerzenia zakresu rozporządzenia o inne maszyny do stosowania pestycydów oraz w zakresie ochrony operatora maszyn do stosowania pestycydów przed oddziaływaniem substancji niebezpiecznych, nie został uwzględniony, ze względu na brak upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw rolnictwa.
- 3) Instytut Ogrodnictwa zgłosił szereg uwag do przedmiotowego rozporządzenia, które zostały omówione podczas zorganizowanego spotkania uzgodnieniowego. W wyniku przeprowadzonej dyskusji przyjęto uwagi do treści następujących paragrafów: 4, 5, 7, 10, 11, 12 oraz 20.

Jednostki:

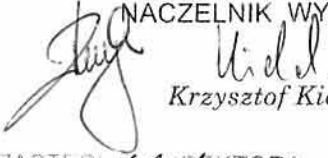
- 4) Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich,
- 5) Instytut Badawczy Leśnictwa,

6) Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych przedłożyły informację dotyczącą braku uwag do projektu rozporządzenia.

W ramach konsultacji projektowana regulacja została przesłana również do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, który zgłosił szereg uwag. W wyniku przeprowadzonej dyskusji na spotkaniu uzgodnieniowym przyjęto uwagi do treści następujących paragrafów: 4, 5 oraz 10.

Opracowano w Departamencie
Hodowli i Ochrony Roślin

NACZELNIK WYDZIAŁU

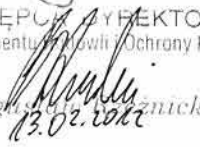

Krzysztof Kielak

Akceptował

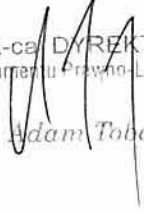

PODSEKRETARZ STANU

Andrzej Butra

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

Mateusz Staniętkowski

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego

Adam Toborek